

Retsudvalget
L 9 - Bilag 1
Offentligt

Folketinget – Retsudvalget

Christiansborg, den 24. februar 2005

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Ad

L 9 Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Forældelse, skærpelse af straffen for falske afsonere m.v.).

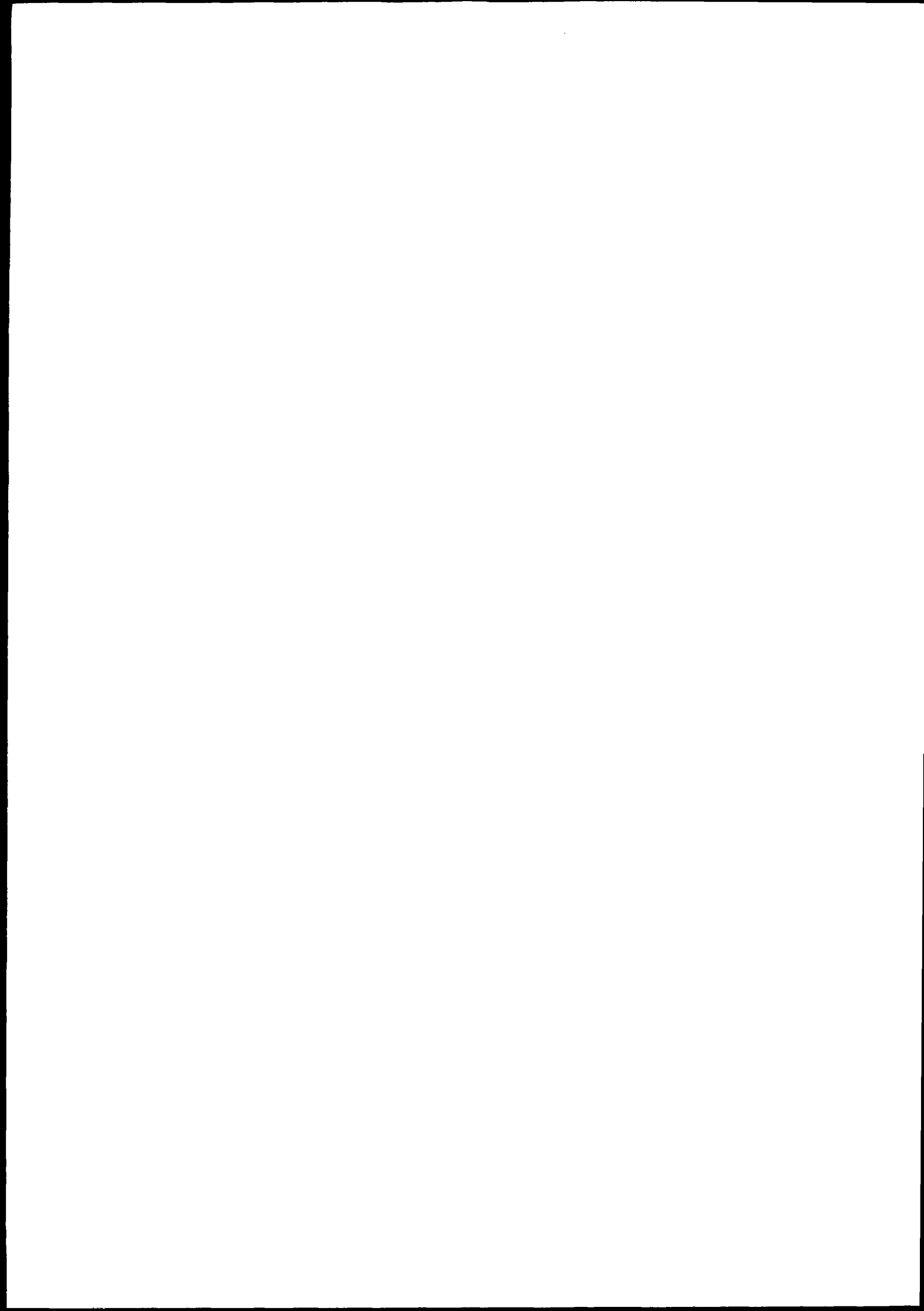
Af justitsministeren (Lene Espersen).

L 9 er en genfremsættelse af L 98, 2004-05, 1. samling, som bortfaldt ved valget.

Til orientering omdeles hermed bilag, svar m.v. fra udvalgsbehandlingen af L 98, 2004-05, 1. samling.

Høringsnotat og -svar omdeles særskilt.

Med venlig hilsen
Jørgen Nielsen,
udvalgssekretær.

Justitsministeriet
Lovafdelingen

07 JAN. 2005

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato:
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2004-730-1024
Dok.: SJF21270
+ bilag

Retsudvalget
REU L 98 – Svar på spm. 1-2
Offentlig

MODTAGET

-7 JAN. 2005
12.00

Den Centrale Indlevering

Afsendt med
E-Post 7/1-05

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 1 og 2 af 6. december 2004 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Forældelse, skærpende af straffen for falske afsonere mv.) (L 98).

Lene Espersen

Lars Hjortnæs

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2004-730-1024
Dok.: SJF21268

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 af 6. december 2004 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Forældelse, skærpelse af straffen for falske afsonere mv.) (L 98).

Spørgsmål nr. 1:

”Er der eksempler på fupafsoning for længerevarende frihedsstraffe end de eksempler, der nævnes i bemærkningerne?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelse af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten.

Rigsadvokaten har oplyst, at rigsadvokaturen ikke er bekendt med sager om overtrædelse af straffelovens § 164, stk. 3, hvor der har været tale om længere frihedsstraffe end i de sager, der er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget.

Justitsministeriet kan henholde sig til Rigsadvokatens udtalelse.

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2005-730-0040
Dok.: SJF21269

Besvarelse af spørgsmål nr. 2 af 6. december 2004 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven (Forældelse, skærpelse af straffen for falske afsonere mv.) (L 98)

Spørgsmål:

”Kan ministeren bekræfte, at den der truer en anden til at fupafsonere udover § 164, stk. 3, tillige vil kunne straffes for trusler og derfor kan idømmes en højere straf?”

Svar:

Det følger af straffelovens § 164, stk. 3, at den, der foretager en handling med forsæt til, at en anden derved bliver undergivet strafferetlig retsfølge for et strafbart forhold, som den pågældende ikke har begået, kan straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Efter straffelovens § 260 straffes for ulovlig tvang med bøde eller fængsel indtil 2 år den, som ved vold eller ved trussel om vold, om betydelig skade på gods, om frihedsberøvelse eller om at fremsætte usand sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold eller at åbenbare privatlivet tilhørende forhold tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget. Endvidere straffes på samme måde den, som ved trussel om at anmelde eller åbenbare et strafbart forhold eller om at fremsætte sande ærerørige beskyldninger tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget, for så vidt fremtvingelsen ikke kan anses tilbørlig begrundet ved det forhold, som truslen angår.

Efter straffelovens § 266 straffes den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en strafbar handling, med bøde eller fængsel indtil 2 år. Bestemmelsen omfatter kun trusler om at begå en strafbar handling af den angivne grove karakter.

Hvis en dømt har tvunget eller truet en anden til at afsone i sit sted på den i § 260 eller § 266 angivne måde, kan den pågældende efter omstændighederne straffes for overtrædelse af både straffelovens § 164, stk. 3, og § 260 eller § 266. I disse tilfælde skal der i medfør af straffelo-

vens § 88, stk. 1, 1. pkt., fastsættes en fælles straf inden for den højeste strafferamme, dvs. inden for strafferammen i § 260 eller § 266, og straffen bør derfor være højere end den foreslåede straf i normaltilfældene på ubetinget fængsel i 60 dage.

Er der alene tale om en mindre kvalificeret trussel eller pression, vil forholdet som udgangspunkt alene skulle henføres til straffelovens § 164, stk. 3. I de tilfælde er det som anført i bemærkningerne til lovforslaget, pkt. 7.3, Justitsministeriets opfattelse, at det ved udmålingen af straffen for at lade en anden afsone en idømt straf i sit sted skal anses som en skærpende omstændighed, der medfører forhøjelse af straffen, at den dømte har presset eller truet den falske afsoner til at deltage i forbrydelsen.

Retsudvalget
L 98 - Bilag 2
Offentlig

Folketinget – Retsudvalget
Christiansborg, den 24. november 2004

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Oversigt over de foreslåede ændringer i straffeloven i lovforslag L 98

Vedlagt følger til orientering oversigt udarbejdet af Lovsekretariatet efter ønske fra Anne Baastrup (SF).

Med venlig hilsen
Jørgen Nielsen,
udvalgssekretær.

Den 24. november 2004

Oversigt
over
de foreslåede ændringer i straffeloven i lovforslag nr. L 98
(Forældelse, skærpelse af straffen for falske afsonere m.v.)

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at gennemføre en revision af straffelovens generelle regler om forældelse af strafansvar.¹ Lovforslaget har desuden til formål at skærpe straffen for den, som tilskynder en anden til at afsone en fængselsstraf i sit sted, samt for falske afsonere.²

Det foreslås for det første, at forældelsesfristens længde i alle tilfælde vil være bestemt af strafmaksimum i den pågældende straffebestemmelse eller være fastsat direkte i loven. Det betyder, at forældelsesfristen ikke længere vil kunne afhænge af den konkret forskyldte straf. Lovforslaget indebærer samtidig, at der i alle tilfælde vil gælde samme forældelsesfrist for juridiske personer som for fysiske personer.

Dernæst foreslås det, at der for visse overtrædelser af skatte-, told-, afgifts- og tilskudslovgivningen fastsættes en minimumsforældelsesfrist på 5 år. I disse sager vil forældelsesfristen være 5 år, selvom der i det konkrete tilfælde er et strafmaksimum i særlovgivningen på f.eks. 1 år, og hvor forældelsesfristen derfor efter de almindelige regler ville være 2 år.

Det foreslås desuden, at der ikke indtræder forældelse af strafansvar, når en konkret lovovertrædelse er omfattet af en af Danmark tiltrådt mellemfolkelig overenskomst, ifølge hvilken strafansvaret er uforældeligt.³

Lovforslaget indeholder tillige forslag om ændrede bestemmelser om afbrydelse af forældelsesfrister, så anklagemyndigheden og politiet får samme simple fremgangsmåde til at afbryde forældelsen, som andre offentlige myndigheder har i dag. Det vil sige, at forældelsesfristen afbrydes, når den pågældende gøres bekendt med, at han eller hun er sigtet for overtrædelsen. Det foreslås samtidig, at fristafbrydelse i forhold til juridiske personer kan ske over for personer, der

¹ En kopi af straffelovens generelle regler om forældelse af strafansvar er vedlagt som bilag.

² Lovforslaget bygger navnlig på Straffelovrådets betænkning nr. 1441/2004 om visse forældelsesretlige spørgsmål samt betænkning nr. 1438/2004 om forældelse af strafansvaret for særlovsovertrædelser fra Justitsministeriets udvalg om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet (Brydensholt-udvalget). Justitsministeriet har den 11. november 2004 til Retsudvalget fremsendt en kommenteret høringsoversigt om lovforslaget og en kopi af de modtagne høringssvar vedrørende betænkningerne, jf. Retsudvalget, L 98 – bilag 1. Som det fremgår af den kommenterede høringsoversigt, har Justitsministeriet foretaget enkelte ændringer i det fremsatte lovforslag i forhold til det lovudkast, som er indeholdt i Straffelovrådets betænkning nr. 1441/2004. Der henvises herom til den kommenterede høringsoversigt, side 5.

³ Som eksempel på en sådan mellemfolkelig overenskomst kan nævnes statuten for Den Internationale Straffedomstol (ICC-statuten), hvoraf det følger, at forbrydelser, der henhører under straffedomstolens jurisdiktion, ikke forældes.

efter de gældende regler i retsplejeloven kan modtage forkyndelser på den juridiske persons vegne. Det betyder, at forældelsesfristen kan afbrydes over for en vid kreds af personer, f.eks. ansatte.

Der foreslås endvidere længere forældelsesfrister for bødestraffe. Det foreslås, at alle bøder under 10.000 kr. forældes efter 5 år, hvis der ikke forinden er indgivet begæring om udpantning, mens den tilsvarende forældelsesfrist for bøder over 10.000 kr. skal være 10 år. Forældelsesfristen for forvandlingsstraf for bøder foreslås også ændret, således at forvandlingsstraffen bortfalder efter 3 år for bøder under 10.000 kr., mens den bortfalder efter 5 år for bøder over 10.000 kr.

Endelig foreslås strafferammen i straffelovens § 164, stk. 3, om falske afsonere m.v. ændret fra 6 måneders fængsel til 1 års fængsel. Denne del af lovforslaget tilsigter en skærpelse af straffen for den, som tilskynder en anden til at afsone en fængselsstraf i sit sted, samt for falske afsonere.

Nedenfor følger i skematisk form en kommenteret oversigt over de enkelte elementer i lovforslaget sammenholdt med gældende ret.

2. Gældende ret sammenholdt med lovforslaget

Strafferammens betydning for forældelse af strafansvar ⁴	
Gældende ret (straffeloven)	Lovforslaget (straffeloven)
<p>§ 93. Forældelsesfristen er</p> <p>1) 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 1 år for overtrædelsen, eller når straffen for overtrædelsen ikke ville overstige bøde. 2. led gælder dog ikke for juridiske personer.</p> <p><i>Kommentarer:</i> Af § 93, stk. 1, følger de nærmere forældelsesfrister, der som udgangspunkt skal beregnes efter det strafmaksimum, der er foreskrevet for forbrydelsen. Strafferammekriteriet fraviges dog, hvis den konkrete forskyldte straf ville være bøde, idet forældelsesfristen i så fald er 2 år, jf. § 93, stk. 1, nr. 1. Se i øvrigt § 93, stk. 1, nr. 2-4, som angiver de øvrige forældelsesfrister på henholdsvis 5, 10 og 15 år.</p> <p>Forældelsesfristen for juridiske personers strafansvar følger maksimumstrafferammen for vedkommende overtrædelse. Den konkrete forskyldte straf har alene betydning ved lovovertrædelser begået af fysiske personer, som kan ventes at føre til bøde.</p>	<p>Lovforslagets § 1, nr. 1: § 93, stk. 1, nr. 1, affattes således:</p> <p>”§ 93. Forældelsesfristen er</p> <p>1) 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 1 år for overtrædelsen.”</p> <p><i>Kommentarer:</i> Lovforslaget indebærer, at forældelsesfristens længde i alle tilfælde vil være bestemt af strafmaksimum i den pågældende straffebestemmelse (eller være fastsat direkte i loven, jf. § 93, stk. 2 og 3) og ikke af den konkrete forskyldte straf i den pågældende straffesag.</p> <p>Forslaget indebærer også, at der i alle tilfælde vil gælde samme forældelsesfrist for juridiske personer som for fysiske personer, jf. herom nedenfor.</p>

⁴ Jf. pkt. 2 i de almindelige bemærkninger til L 98. Der henvises endvidere til lovforslagets § 1, nr. 1-3, samt bemærkningerne hertil.

§ 93.

...

Stk. 2. For overtrædelse af denne lovs § 296, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2, § 297 og § 302 er forældelsesfristen i intet tilfælde mindre end 5 år. Det samme gælder strafansvar for overtrædelser, hvorved nogen unddrager sig betaling af told eller afgifter til det offentlige, eller som er egnede til at medføre, at nogen uberettiget fritages for betaling af sådanne beløb, jf. dog stk. 3, 2. pkt.

Stk. 3. For overtrædelse af denne lovs § 223, stk. 1, §§ 224 og 225, jf. § 223, stk. 1, samt § 289, 1. pkt., eller §§ 13, 15 eller 16 i skattekontrolloven er forældelsesfristen i intet tilfælde mindre end 10 år. Det samme gælder strafansvar for overtrædelse af momsloven, hvorved nogen unddrager sig betaling af afgift, eller som medfører, at nogen uberettiget opnår udbetaling af afgift.

Kommentarer: De almindelige forældelsesfrister i § 93, stk. 1, fraviges i bestemmelsens stk. 2 og 3, idet der følger minimumsfrister på 5 og 10 år for forbrydelser, der ellers efter de almindelige regler ville være underlagt en kortere forældelsesfrist.

Lovforslagets § 1, nr. 2: § 93, stk. 2-3, affattes således:
"§ 93.

...

Stk. 2. Forældelsesfristen er i intet tilfælde mindre end 5 år for

- 1) overtrædelse af denne lovs § 296, stk. 2, § 297, stk. 2, og § 302, stk. 2,
- 2) overtrædelse af skatte-, told-, afgifts- eller tilskudslovgivningen, hvorved der opnås eller kan opnås uberettiget vinding.

Stk. 3. For overtrædelse af denne lovs § 223, stk. 1, og §§ 224 og 225, jf. § 223, stk. 1, er forældelsesfristen i intet tilfælde mindre end 10 år."

Kommentarer: Den foreslåede affattelse af § 93, stk. 2, nr. 1, indeholder en minimumsforældelsesfrist for overtrædelser af straffelovens § 296, stk. 2, § 297, stk. 2, og § 302, stk. 2. Justitsministeriet vil på baggrund af Brydesholt-udvalgets betænkning nr. 1396/2001 fremsætte lovforslag om, at de nævnte bestemmelser skal indeholde en strafferamme på fængsel indtil 4 måneder, hvorved den almindelige forældelsesfrist ville være 2 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1. Med den foreslåede § 93, stk. 2, nr. 1, vil forældelsesfristen imidlertid blive 5 år for overtrædelse af disse bestemmelser. Den foreslåede § 93, stk. 2, nr. 2, indebærer, at forældelsesfristen for overtrædelse af skatte-, told-, afgifts- og tilskudslovgivningen, hvorved der opnås eller kan opnås uberettiget vinding, i intet tilfælde er mindre end 5 år. Forældelsesfristen vil således i disse sager være 5 år, selv om strafmaksimum i særlovgivningen eventuelt er 1 års fængsel, og forældelsesfristen derfor efter de almindelige regler ville være 2 år. Den foreslåede § 93, stk. 2, nr. 2, svarer for så vidt angår told- og afgiftsovertrædelser bortset fra visse momsovertrædelser til gældende ret, hvorimod tilskud og støtte er nye områder i bestemmelsen. For så vidt angår skatte- og momsovertrædelser vil § 93, stk. 2, nr. 2, i visse tilfælde føre til, at overtrædelser, der i dag er undergivet en forældelsesfrist på 10 år, jf. § 93, stk. 3, fremover vil forældes efter 5 år. Det drejer sig om groft uagtsomme og forsætlige skatte og momsunddragelser, der henføres under henholdsvis skattekontrolloven og momsloven. Den foreslåede § 93, stk. 3, viderefører gældende ret med hensyn til forældelsesfristen for overtrædelser af

	<p>straffelovens § 223, stk. 1, og §§ 224 og 225, jf. § 223, stk. 1. I forhold til den gældende bestemmelse indeholder den foreslåede § 93, stk. 3, ikke forældelsesfrister for overtrædelser af straffelovens § 289, 1. pkt., eller §§ 13, 15 eller 16 i skattekontrolloven. Dette skyldes, at Justitsministeriet vil foreslå, at straffelovens § 289 bliver ændret i overensstemmelse med Brydesholt-udvalgets overvejelser i betænkning nr. 1396/2001. Grove overtrædelser, der henføres under straffelovens § 289, 1. pkt., vil med en gennemførelse af dette lovforslag med et strafmaksimum på 8 års fængsel fortsat være undergivet en 10-årig forældelsesfrist. Derudover er overtrædelser af skattekontrolloven og momsloven nu foreslået omfattet af straffelovens § 93, stk. 2, jf. ovenfor.</p>
<p>Forbrydelser med fængsel på livstid som strafmaksimum indgår ikke i opregningen i § 93, stk. 1, og er derfor uforældelige.</p>	<p>Lovforslagets § 1, nr. 3: Efter § 93 indsættes som § 93 a: ”§ 93 a. Når en lovovertrædelse er omfattet af en af Danmark tiltrådt mellemfolkelig overenskomst, ifølge hvilken strafansvaret er uforældeligt, indtræder forældelse ikke.” <i>Kommentarer:</i> Lovforslaget medfører, at der ikke indtræder forældelse af lovovertrædelser, som ifølge en af Danmark tiltrådt mellemfolkelig overenskomst er uforældelige. Herved sikres det f.eks., at det ikke kan blive nødvendigt at lade dansk militærpersonel retsforfølge ved Den Internationale Straffedomstol på grundlag af forældelse, men at Danmark i stedet har mulighed for selv at strafforfølge ved danske domstole.</p>

Forældelsesafbrydelsens form⁵

Gældende ret (straffeloven)	Lovforslaget (straffeloven)
<p>§ 94.</p> <p>...</p> <p><i>Stk. 5.</i> Forældelsesfristen afbrydes ved ethvert rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen. I sager, der efter retsplejeloven kan afgøres ved vedtagelse af bødeforelæg udfærdiget af politiet, afbrydes forældelsesfristen, når sigtede gøres bekendt med forelægget. I andre tilfælde, hvor straf for en overtrædelse kan pålægges af en administrativ myndighed, afbrydes fristen, når den pågældende gøres bekendt med, at han er sigtet for overtrædelsen. ...</p> <p><i>Kommentarer:</i> Af § 94, stk. 5, 1. pkt., følger, at forældelsesfristen som udgangspunkt afbrydes ved ethvert rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen. Bestemmelsen tolkes således, at den ikke alene omfatter rettens handlinger (herunder under efterforskningen), men også de skridt, som anklagemyndigheden iværksætter i dette øjemed, f.eks. rettens modtagelse af anklageskrift samt i visse tilfælde anmodning om forsvarerbeskikkelse.</p> <p>§ 94, stk. 5, 2. og 3. pkt., indeholder to undtagelser fra hovedreglen om fristafbrydelse ved rettergangsskridt. Begge undtagelser retter sig mod sager, der kan afgøres med bøde. Den første undtagelse angår sager, der efter retsplejeloven kan afgøres ved vedtagelse af bødeforelæg udfærdiget af politiet (§ 94, stk. 5, 2. pkt.). Her afbrydes forældelsesfristen, når sigtede gøres bekendt med forelægget. Den anden undtagelse omfatter øvrige tilfælde, hvor straf for en overtrædelse kan pålægges af en administrativ myndighed (§ 94, stk. 5, 3. pkt.). Her afbrydes forældelsesfristen, når den pågældende gøres bekendt med, at vedkommende er sigtet for overtrædelsen.</p>	<p>Lovforslagets § 1, nr. 4: § 94, stk. 5, affattes således:</p> <p><i>"Stk. 5.</i> Forældelsesfristen afbrydes, når den pågældende gøres bekendt med sigtelsen [for overtrædelsen], eller når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen ..."</p> <p><i>Kommentarer:</i> Lovforslaget indeholder ændrede bestemmelser om afbrydelse af forældelsesfrister, så anklagemyndigheden og politiet får samme simple fremgangsmåde til at afbryde forældelsen, som andre offentlige myndigheder har i dag efter bestemmelsen i § 94, stk. 5, 3. pkt. Det vil sige, at forældelsesfristen kan afbrydes ved, at den pågældende gøres bekendt med sigtelsen (eller når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen).</p>

⁵ Jf. pkt. 3 i de almindelige bemærkninger til L 98. Der henvises endvidere til lovforslagets § 1, nr. 4, samt bemærkningerne hertil.

Forældelse af juridiske persons ansvar⁶

Gældende ret (straffeloven)	Lovforslaget (straffeloven)
<p>§ 93. Forældelsesfristen er</p> <p>2) 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 1 år for overtrædelsen, eller når straffen for overtrædelsen ikke ville overstige bøde. 2. led gælder dog ikke for juridiske personer.</p> <p><i>Kommentarer:</i> Efter § 93, stk. 1, nr. 1, 1. pkt., er forældelsesfristen 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel indtil 1 år for overtrædelsen (1. led), eller når straffen for overtrædelsen ikke ville overstige bøde (2. led). Det følger imidlertid af § 93, stk. 1, nr. 1, 2. pkt., at 2. led ikke gælder for juridiske personer. Forældelsesfristen for juridiske persons strafansvar afhænger derfor altid af strafferammen for den konkrete forbrydelse. Dette er også tilfældet, hvor den konkret forskyldte straf for en fysisk person i anledning af samme lovovertrædelse ikke ville overstige bøde.</p>	<p>Lovforslagets § 1, nr. 1: § 93, stk. 1, nr. 1, affattes således:</p> <p>”§ 93. Forældelsesfristen er</p> <p>1) 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 1 år for overtrædelsen.”</p> <p><i>Kommentarer:</i> Forslaget indebærer, at der i alle tilfælde vil gælde samme forældelsesfrist for juridiske personer som for fysiske personer.</p>
<p>§ 94.</p> <p>...</p> <p><i>Stk. 5.</i> Forældelsesfristen afbrydes ved ethvert rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen. I sager, der efter retsplejeloven kan afgøres ved vedtagelse af bødeforelæg udfærdiget af politiet, afbrydes forældelsesfristen, når sigtede gøres bekendt med forelægget. I andre tilfælde, hvor straf for en overtrædelse kan pålægges af en administrativ myndighed, afbrydes fristen, når den pågældende gøres bekendt med, at han er sigtet for overtrædelsen. Afbrydes forældelsesfristen over for nogen, som har handlet på en juridisk persons vegne, har fristafbrydelsen også virkning i forhold til den pågældende juridiske person. Afbrydelse af forældelsesfristen over for en juridisk person har ikke virkning i forhold til personer, der har handlet på den juridiske persons vegne.</p> <p><i>Kommentarer:</i> Hvis forældelsesfristen for juridiske persons strafansvar afbrydes over for nogen, der har handlet på en juridisk persons vegne, har fristafbrydelsen også virkning i forhold til den pågældende juridiske person, jf. § 94, stk. 5, 4. pkt. Efter bestemmelsens ordlyd kan der ske fristafbrydelse med virkning for den juridiske person over for enhver person, der har handlet på den juridiske persons vegne. Der har imidlertid i den juridiske</p>	<p>Lovforslagets § 1, nr. 4: § 94, stk. 5, affattes således:</p> <p>”<i>Stk. 5.</i> Forældelsesfristen afbrydes, når den pågældende gøres bekendt med sigtelsen, eller når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen. Forældelsesfristen for en juridisk person ansvar kan afbrydes over for en person, der efter retsplejelovens § 157 kan modtage forkyndelser på den juridiske persons vegne.”</p> <p><i>Kommentarer:</i> Lovforslaget indebærer, at fristafbrydelsen i forhold til juridiske personer kan ske over for personer, der efter retsplejelovens § 157 kan modtage forkyndelser på den juridiske persons vegne. Det vil i praksis omfatte en vid kreds af personer, f.eks. ansatte. Herved sikres, at fristafbrydelsen kommer til den sigtedes kundskab, for at denne kan varetage sine interesser.</p>

⁶ Jf. pkt. 5 i de almindelige bemærkninger til L 98. Der henvises endvidere til lovforslagets § 1, nr. 1 og 4, samt bemærkningerne hertil.

litteratur været forskellige opfattelse af, hvilke personer, der herved omfattes af bestemmelsen. Afbrydelse af forældelsesfristen over for en juridisk person har ikke virkning i forhold til personer, der har handlet på den juridiske persons vegne, jf. § 94, stk. 5, 5. pkt.

Forældelse af bøder⁷

Gældende ret (straffeloven)	Lovforslaget (straffeloven)
<p>§ 97 a. Bøde bortfalder efter 3 år, hvis der ikke forinden er indgivet begæring om udpantning. For bøde på over 3.000 kr. er fristen dog 5 år.</p> <p>Stk. 2. Forvandlingsstraf for bøde bortfalder efter de i stk. 1 nævnte tidsrum, medmindre dens fuldbyrdelse er påbegyndt forinden.</p> <p>Kommentarer: Efter § 97 a, stk. 1 og 2, forældes bøde og forvandlingsstraf for bøde. For bøde er fristen efter stk. 1 3 eller 5 år afhængig af, om bøden er over 3.000 kr. eller ej. Om bødeforvandlingsstraf følger det af stk. 2, at forældelsesfristen er den samme som for bøden.</p>	<p>Lovforslagets § 1, nr. 5: § 97 a, stk. 1 og 2, affattes således:</p> <p>”§ 97 a. Hvis der ikke forinden er indgivet begæring om udpantning, bortfalder bøde efter</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 5 år, når bøden ikke overstiger 10.000 kr., og 2) 10 år, når bøden overstiger 10.000 kr. <p>Stk. 2. Forvandlingsstraf for bøde bortfalder efter 3 år, medmindre dens fuldbyrdelse er påbegyndt forinden. For bøde på over 10.000 kr. er fristen dog 5 år.”</p> <p>Kommentarer: Forslaget indebærer, at forældelsesfristen forlænges i forhold til de gældende regler for bøder op til 3.000 kr. (fra 3 til 5 år) og for bøder over 10.000 kr. (fra 5 til 10 år). Det foreslås således, at alle bøder under 10.000 kr. skal bortfalde efter 5 år, hvis der ikke forinden er indgivet begæring om udpantning, mens den tilsvarende frist for bøder over 10.000 kr. skal være 10 år. For så vidt angår forvandlingsstraf for bøder foreslås, at straffen bortfalder efter 3 år for bøder, der ikke overstiger 10.000 kr., mens den bortfalder efter 5 år for bøder, der overstiger 10.000 kr. Der henvises i øvrigt til pkt. 6 i de almindelige bemærkninger til L 98 og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.</p>

⁷ Jf. pkt. 6 i de almindelige bemærkninger til L 98. Der henvises endvidere til lovforslagets § 1, nr. 5, samt bemærkningerne hertil.

Skærpelse af straffen for den, som tilskynder en anden til at afsone i sit sted, samt for falske afsonere⁸

Gældende ret (straffeloven)	Lovforslaget (straffeloven)
<p>§ 164 ...</p> <p><i>Stk. 3.</i> Den, der foretager en handling som nævnt i stk. 1 og stk. 2 med forsæt til, at han selv eller en anden med dennes samtykke derved bliver sigtet, dømt eller undergivet strafferetlig retsfølge for et strafbart forhold, som han ikke har begået, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.</p> <p><i>Kommentarer:</i> Bestemmelsen omfatter bl.a. den, der afsoner en fængselsstraf, der er idømt en anden person, og den, der lader en anden udstå en fængselsstraf, som man selv er idømt. Overtrædelse af § 164, stk. 3, har hidtil som udgangspunkt været straffet med fængsel i 20 dage. Strafniveauet ved sammenlignelige overtrædelser er generelt højere end strafniveauet for overtrædelse af § 164, stk. 3, jf. i øvrigt pkt. 7 i de almindelige bemærkninger til L 98.</p>	<p>Lovforslagets § 1, nr. 6: I § 164, stk. 3, ændres "6 måneder" til: "1 år".</p> <p><i>Kommentarer:</i> Strafferammen i straffelovens § 164, stk. 3, foreslås ændret fra 6 måneders fængsel til 1 års fængsel. Forslaget tilsigter en skærpelse af straffen for den, som tilskynder en anden til at afsone en fængselsstraf i sit sted, samt for falske afsonere. Herved afspejler strafniveauet i højere grad forholdets strafværdighed, og strafniveauet bringes på linje med sammenlignelige overtrædelser. Bemærkningerne til L 98 angiver retningslinjerne for den ændring af strafudmålingen, der tilsigtes med lovforslaget, se pkt. 7.3. i de almindelige bemærkninger. Det forudsættes således, at straffen for den dømte, der får en anden til at afsone i sit sted, normalt vil være ubetinget fængsel i 60 dage, mens straffen for den falske afsoner normalt vil være fængsel i 30 dage. Eksempler på skærpelse og formildende omstændigheder angives i lovbemærkningerne.</p>

⁸ Jf. pkt. 7 i de almindelige bemærkninger til L 98. Der henvises endvidere til lovforslagets § 1, nr. 6, samt bemærkningerne hertil.

Straffeloven (jf. lovbekendtgørelse nr. 960 af 21. september 2004)

11. kapitel

Ophør af den strafbare handlings retsfølger

§ 92. En lovovertrædelse straffes ikke, når der er indtrådt forældelse efter §§ 93-94.

§ 93. Forældelsesfristen er

- 1) 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 1 år for overtrædelsen, eller når straffen for overtrædelsen ikke ville overstige bøde. 2. led gælder dog ikke for juridiske personer.
- 2) 5 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 4 år.
- 3) 10 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 10 år.
- 4) 15 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel på bestemt tid.

Stk. 2. For overtrædelse af denne lovs § 296, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2, § 297 og § 302 er forældelsesfristen i intet tilfælde mindre end 5 år. Det samme gælder strafansvar for overtrædelser, hvorved nogen unddrager sig betaling af told eller afgifter til det offentlige, eller som er egnede til at medføre, at nogen uberettiget fritages for betaling af sådanne beløb, jf. dog stk. 3, 2. pkt.

Stk. 3. For overtrædelse af denne lovs § 223, stk. 1, §§ 224 og 225, jf. § 223, stk. 1, samt § 289, 1. pkt., eller §§ 13, 15 eller 16 i skattekontrolloven er forældelsesfristen i intet tilfælde mindre end 10 år. Det samme gælder strafansvar for overtrædelse af momsloven, hvorved nogen unddrager sig betaling af afgift, eller som medfører, at nogen uberettiget opnår udbetaling af afgift.

Stk. 4. Har nogen ved samme handling begået flere lovovertrædelser, for hvilke der efter stk. 1-3 gælder forskellige forældelsesfrister, skal den længste af disse frister anvendes med hensyn til samtlige overtrædelser.

§ 94. Forældelsesfristen regnes fra den dag, da den strafbare virksomhed eller undladelse er ophørt.

Stk. 2. Når strafbarheden afhænger af eller påvirkes af en indtrådt følge eller anden senere begivenhed, regnes fristen dog først fra følgens eller begivenhedens indtræden.

Stk. 3. Er forholdet begået på et dansk skib uden for riget, regnes fristen fra den dag, da skibet er kommet til dansk havn. Fristens begyndelsestidspunkt kan dog ikke efter denne bestemmelse udskydes i mere end 1 år.

Stk. 4. For overtrædelse af denne lovs §§ 210, 216-220, 222, 223, 245 a, 246, jf. § 245 a, og § 262 a, stk. 2, regnes forældelsesfristen dog tidligst fra den dag, den forurettede fylder 18 år. Det samme gælder overtrædelse af denne lovs §§ 224 og 225, jf. §§ 216-220, 222 og 223.

Stk. 5. Forældelsesfristen afbrydes ved ethvert rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen. I sager, der efter retsplejeloven kan afgøres ved vedtagelse af bødeforelæg udfærdiget af politiet, afbrydes forældelsesfristen, når sigtede gøres bekendt med forelægget. I andre tilfælde, hvor straf for en overtrædelse kan pålægges af en administrativ myndighed, afbrydes fristen, når den pågældende gøres bekendt med, at han er sigtet for overtrædelsen. Afbrydes forældelsesfristen over for nogen, som har handlet på en juridisk persons vegne, har fristafbrydelsen også virkning i forhold til den pågældende juridiske person. Afbrydelse af forældelsesfristen over for en juridisk person har ikke virkning i forhold til personer, der har handlet på den juridiske persons vegne.

Stk. 6. Frafaldes forfølgningen, uden at beslutningen herom omgøres af overordnet anklagemyndighed inden for den almindelige omgørelsesfrist, løber forældelsesfristen videre, som

om forfølgning ikke havde fundet sted. Dette gælder også, når forfølgning standses på ubestemt tid. Skyldes standsningen, at sigtede har unddraget sig forfølgningen, medregnes forfølgningstiden dog ikke ved beregningen af forældelsesfristen.

§ 95. Når en handling på grund af forældelse ikke kan straffes, kan den heller ikke medføre retsfølger efter §§ 68-70, § 74 a, § 164, stk. 4, eller § 236, konfiskation eller frakendelse af rettigheder. For konfiskation er forældelsesfristen dog i intet tilfælde mindre end 5 år og for konfiskation efter § 75, stk. 1, ikke mindre end 10 år.

§ 96. Adgang til privat påtale og til at begære offentlig påtale bortfalder, når den berettigede ikke har anlagt sag eller fremsat begæring inden 6 måneder efter, at han har fået sådan kundskab, at han har tilstrækkeligt grundlag for sagsanlæg eller fremsættelse af påtalebegæring.

Stk. 2. Er der flere påtaleberettigede eller flere skyldige, regnes fristen særskilt for hver af dem. Såfremt fristen for begæring om offentlig påtale er overskredet for en af de skyldige, men ikke for de øvrige, beror det dog på anklagemyndighedens afgørelse, om en begæring om påtale mod disse skal tages til følge.

Stk. 3. Adgangen til at rejse privat påtale eller begære offentlig påtale bortfalder, når 6 måneder er forløbet efter den forurettedes død.

Stk. 4. Fører en privat påtalt sag ikke til afgørelse af strafpåstanden, løber fristen videre, således at den tid, hvori forfølgning har fundet sted, ikke medregnes.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 1-4 finder også anvendelse med hensyn til de retsfølger, der omtales i § 273, dog at forældelsesfristen er 3 år.

§ 97. Idømt fængselsstraf og andre retsfølger af frihedsberøvende karakter bortfalder ved forældelse efter reglerne i stk. 2-6.

Stk. 2. Forældelsesfristen er

- 1) 5 år for fængsel indtil 1 år samt foranstaltninger efter § 74 a,
- 2) 10 år for fængsel i mere end 1 år, men ikke over 4 år, samt for foranstaltninger efter §§ 68 og 69,
- 3) 15 år for fængsel i mere end 4 år, men ikke over 8 år, samt for forvaring efter § 70 og
- 4) 20 år for fængsel på tid over 8 år.

Stk. 3. Forældelsesfristen regnes fra det tidspunkt, da dommen efter lovgivningens almindelige regler kunne fuldbyrdes.

Stk. 4. I forældelsesfristen medregnes ikke den tid, i hvilken

- 1) fuldbyrdelse er udsat ved betinget dom eller betinget benådning,
- 2) den pågældende udstår anden fængselsstraf eller er undergivet anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, eller
- 3) iværksættelsen af fuldbyrdelsen hindres, fordi den pågældende unddrager sig fuldbyrdelsen.

Stk. 5. Forældelsesfristen afbrydes, når fuldbyrdelsen påbegyndes.

Stk. 6. Er der truffet bestemmelse om genindsættelse efter prøveløsladelse eller prøveudskrivning eller efter betinget benådning for en del af en straf, regnes forældelsesfristen for reststraffen eller den resterende del af anden retsfølge fra bestemmelsen om genindsættelse. Afbrydes fuldbyrdelsen på anden måde end ved prøveløsladelse, prøveudskrivning eller benådning, regnes fristen fra afbrydelsen, jf. dog stk. 4, nr. 3.

§ 97 a. Bøde bortfalder efter 3 år, hvis der ikke forinden er indgivet begæring om udpantning. For bøde på over 3.000 kr. er fristen dog 5 år.

Stk. 2. Forvandlingsstraf for bøde bortfalder efter de i stk. 1 nævnte tidsrum, medmindre dens fuldbyrdelse er påbegyndt forinden.

Stk. 3. Konfiskation bortfalder efter 5 år, medmindre der forinden er indgivet begæring om udlæg. Der kan dog ved dommen fastsættes en frist på indtil 10 år. En sådan frist kan også fastsættes senere ved retskendelse. Spørgsmål herom indbringes af anklagemyndigheden for den ret, der har pådømt sagen i første instans.

Stk. 4. De forældelsesfrister, der omtales i stk. 1 og 3, regnes fra det tidspunkt, da afgørelsen efter lovgivningens almindelige regler kunne fuldbyrdes. I fristerne medregnes ikke den tid, i hvilken fuldbyrdelse er udsat ved betinget dom eller betinget benådning.

§ 97 b. Strafferetlige retsfølger kan ikke fuldbyrdes efter den dømtes død.

Stk. 2. Anklagemyndigheden kan dog indbringe spørgsmålet om opretholdelse af en konfiskation for den ret, der har pådømt sagen i første instans. Konfiskationen kan kun opretholdes, for så vidt angår genstande eller beløb, der er indvundet som udbytte ved den strafbare handling, eller som svarer til sådant udbytte. Retten kan ændre bestemmelsen om konfiskation, således at der i stedet for genstande konfiskeres et beløb. Rettens afgørelse træffes ved kendelse.

Stk. 3. Afgørelser efter § 164, stk. 4, og § 273, stk. 2, kan fuldbyrdes efter den dømtes død.

§ 97 c. På samme måde som for straf kan der benådes for konfiskation.

Folketinget — Retsudvalget

Christiansborg, den 13. december 2004

Udvalget udbeder sig – i 5 eksemplarer – ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

**L 98 Forslag til lov om ændring af straffeloven.(Forældelse, skærpelse af straffen for falske afsonere m.v.).
Af justitsministeren (Lene Espersen).**

Ad forslaget om forlængelse af forældelsesfristen for bødestraffe og drøftelsen under 1. behandlingen heraf.

Er ministeren enig i, at det er stødende for retsfølelsen, at store bødestraffe kan forældes for personer, som har betalingsmulighed, med den konsekvens, at de pågældende helt slipper for straf?

Vil ministeren være indstillet på nærmere at få undersøgt, hvilke sanktioner, herunder f.eks. samfundstjeneste, der evt. kan indføres med henblik på, at imødekomme det problem, som skitseres i forrige spørgsmål?

P.u.v.
Anne Baastrup,
formand.

Til

justitsministeren

Folketinget – Retsudvalget

Christiansborg, den 16. december 2004

) Udvalget udbeder sig – i 5 eksemplarer – ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

L 98

Forslag til lov om ændring af straffeloven.(Forældelse, skærpelse af straffen for falske afsonere m.v.).

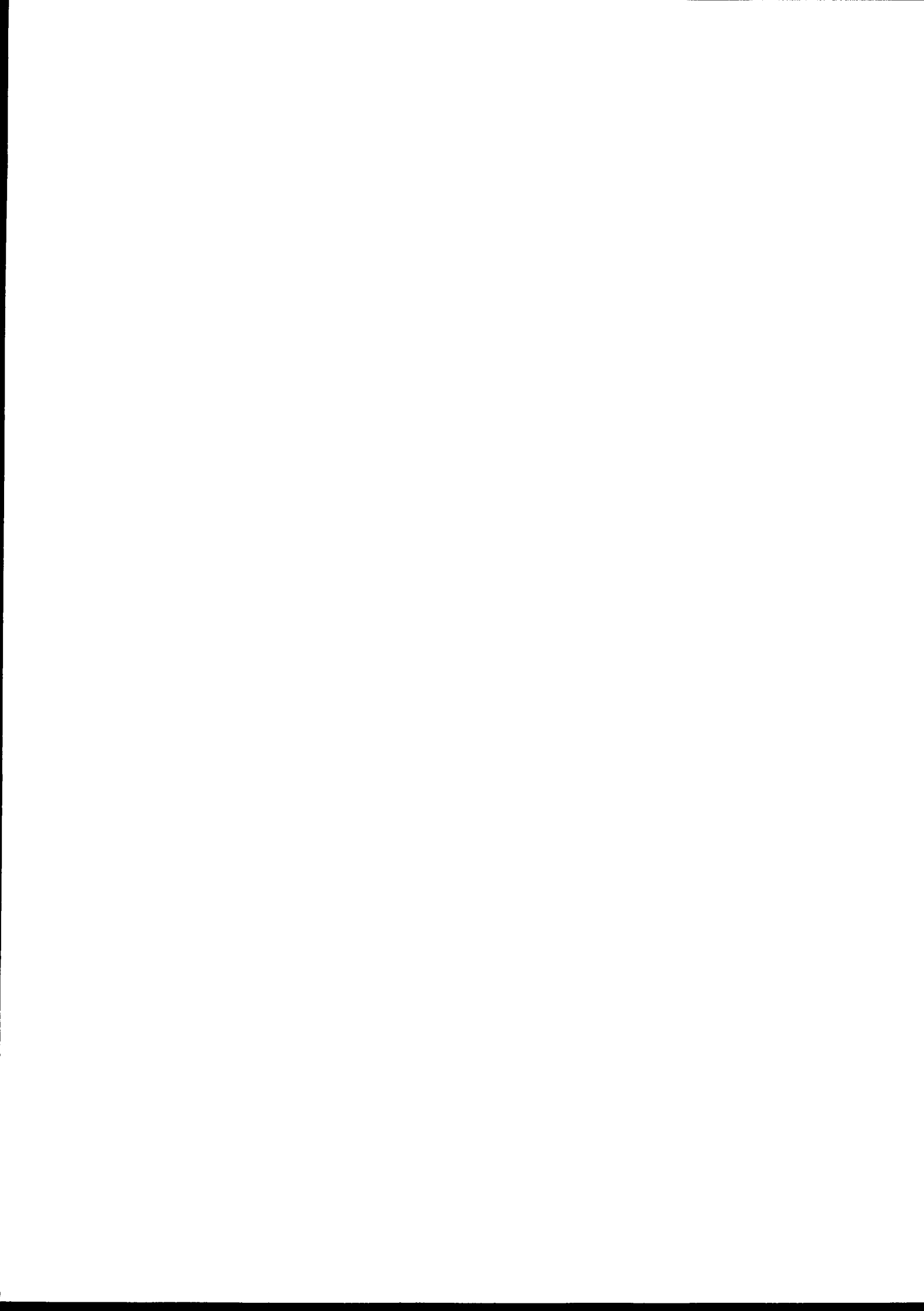
Af justitsministeren (Lene Espersen).

Kan ministeren stemme for et ændringsforslag om deling af lovforslaget, jf. 1. udkast til betænkning?

P.u.v.
Anne Baastrup,
formand.

Til

justitsministeren

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 0. januar 2005

1. udkast

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven
(Forældelse, skærpelse af straffen for falske afsonere m.v.)
[af justitsministeren (Lene Espersen)]**1. Ændringsforslag**

Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres, Enhedslistens og Kristendemokraternes medlemmer af udvalget har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 11. november 2004 og var til 1. behandling den 1. december 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i \diamond møder.

Høring

Lovforslaget bygger navnlig på Straffelovrådets betænkning nr. 1441/2004 om visse forældelsesretlige spørgsmål samt betænkning nr. 1438/2004 om forældelse af straffeansvaret for særlovsovertrædelser fra Justitsministeriets udvalg om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet (Brydensholt-udvalget). Betænkningen har været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 13. oktober 2004 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 18. Den 11. november 2004 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, [som denne har besvaret].

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

□

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. [Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.]

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et mindretal (SF, RV, EL og KD), tiltrådt af <>:

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Forældelse)« omfattende § 1, indledningen, nr. 1-5, § 2, stk. 1, og § 3.

B. »Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Skærpelse af straffen for falske afsonere m.v.)« omfattende § 1, indledningen, nr. 6, § 2, stk. 2, og § 3.

[Deling af lovforslaget i en del om revision af straffelovens generelle regler om forældelse af straffeansvar og en del om skærpelse af straffen for den, der tilskynder en anden til at afsone en fængselsstraf i sit sted samt for falske afsonere]

b

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag

2) Paragraffen affattes således.

»§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.«

[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 1]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 2

Det foreslås, at lovforslaget deles i to dele:

- en del om revision af straffelovens generelle regler om forældelse af straffeansvar
- en del om skærpelse af straffen for den, der tilskynder en anden til at afsone en fængselsstraf i sit sted samt for falske afsonere.

Efter en deling af lovforslaget vil de to lovforslag kunne færdigbehandles hver for sig.

Freddy Dam (V) Inge Dahl-Sørensen (V) Birthe Rønn Hornbech (V) nfm. Karsten Nonbo (V)
Per Dalgaard (DF) Peter Skaarup (DF) Helge Adam Møller (KF) Charlotte Dyremose (KF)
Jann Sjursen (KD) Frode Sørensen (S) Lissa Mathiasen (S) Morten Bødskov (S)
Per Kaalund (S) Sandy Brinck (S) Anne Baastrup (SF) fmd. Elisabeth Arnold (RV)
Line Barfod (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	54 *	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 98

Bilagsnr.	Titel
1	Kommenteret høringsoversigt og hørings svar
2	Oversigt udarbejdet af Lovsekretariatet over de foreslåede ændringer i straffeloven i L 98
3	Udkast til tidsplan
4	Endelig tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 98

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om eksempler på fupafsonere for længere varende frihedsstraffe, til justitsministeren
2	Spm. om den, der truer en anden til fupafsoning, tillige straffes for trusler, til justitsministeren
3	Spm. om forældelsesfristen for bødestraffe, til justitsministeren